Advies aan B&W

Onderwerp

Koersnotitie RNOB - Transitie Landbouw op dreef

Datum	24 januari 2022	**Naam en telefoon**	Jeroen Achten/Merle Pijlman
Afdeling	LWE	**Portefeuillehouder**	Sidney van den Bergh

Wat adviseer je te besluiten?

1. *Kennis te nemen van de brief van de bestuurlijke kopgroep landbouw (RNOB) met betrekking tot het aanpassen van de tekst koersnotitie Transitie Landbouw op dreef;*
2. *In te stemmen met de koersnotitie RNOB Transitie Landbouw op dreef (2022-2030) ;*
3. *Deze koersnotitie ter kennisname aan te bieden aan de gemeenteraad.*

Proces

Op 8 november 2022 heeft uw college de koersnotitie RNOB Transitie Landbouw op dreef besproken. Tijdens die bespreking kwam naar voren dat het wenselijk zou zijn om de energie-opgave expliciet te benoemen als één van de maatschappelijke opgaven in agrarisch gebied. Het verzoek is gedaan de tekst uit de koersnotie daarop aan te passen en daarna opnieuw te agenderen voor het college.

Het verzoek vanuit de gemeente Oss tot deze tekstaanpassing is besproken in de ambtelijke en bestuurlijke kopgroep landbouw (RNOB). De conclusie luidt dat de voorliggende koersnotitie meermalen is besproken in de Bestuurlijke Kopgroep Transitie Landbouw en in het portefeuillehoudersoverleg duurzame leefomgeving (PoHo DULO) van de RNOB. Deze is vervolgens in het PoHo DULO geaccordeerd, met de oplegnotitie dit ter instemming voor te leggen aan de Colleges van B&W en ter informatie met de gemeenteraden te delen (voor waterschappen in het DB in te stemmen en in het AB ter informatie te delen).
In de meeste gemeenten en waterschappen is dit inmiddels gebeurd. Een aanpassing van de Koersnotitie vraagt dus opnieuw instemming van het PoHo DULO en de betreffende Colleges en Dagelijkse Besturen. Omdat diverse formuleringen in de huidige koersnotitie reeds de ruimte bieden voor diverse maatschappelijke opgaven - waaronder energie - wordt dit als een onnodig tijdrovende stap gezien. Daarom is ervoor gekozen middels een brief van de bestuurlijke kopgroep richting het college van de gemeente Oss expliciet te bevestigen dat onder de maatschappelijke opgaven ook de energie-opgave wordt verstaan.

Gepaste Osse trots

In de koersnotitie RNOB Transitie Landbouw op dreef zijn verschillende denkrichtingen opgenomen die zijn ontwikkeld door of met medewerking van gemeente Oss. Denk aan de gebiedsvisie buitengebied, de landbouwvisie, het Splendid-onderzoek (diverse vormen van kringlooplandbouw) maar ook de Osse aanpak waarbij van bottom-up samen met mensen in het gebied wordt gewerkt aan een toekomstbestendig landelijk gebied.

Oss is actiever dan de meeste gemeenten in de regio op gebied van de transitie landbouw en de

ontwikkeling van het landelijk gebied. Wij hebben op hoofdlijnen keuzes gemaakt en richting gekozen in de gebiedsvisie en de landbouwvisie. We werken op dit moment samen met ZLTO en onze Osse boeren aan een uitvoeringagenda voor de westelijke polder en starten volgende jaar het proces voor de oostelijke polder.
Via het Nationaal Programma Landelijk gebied (NPLG) komen rijksmiddelen beschikbaar voor opgaven op gebied van stikstof, natuur, water en landbouw. Provincies worden verantwoordelijk voor de uitvoering en halen voor het maken van de plannen input op bij de regio's. Een goede samenwerking met de regio Noordoost-Brabant is dus belangrijk en helpt ons om een deel van de rijksmiddelen naar Oss te halen.

Wat is de aanleiding voor dit advies?
De bestuurlijke kopgroep Transitie Landbouw RNOB wil weten of met de koersnotitie kan worden ingestemd. De koersnotitie geeft aan waar de kopgroep de komende periode zich op gaat focussen.

Op de Regiodag d.d. 7 juli 2022 is het voorstel besproken en akkoord bevonden om de koersnotitie ter instemming aan te bieden aan de Colleges en Dagelijks besturen van de gemeenten en waterschappen binnen de regio Noordoost-Brabant. En na instemming de gemeenteraden en Algemeen besturen de koersnotitie informerend toe te sturen.

Aan welke opdracht draagt dit advies bij?
De transitie van de landbouw moet bijdragen aan een gezonder leefmilieu waarin de kwaliteit van bodem, lucht en water significant verbeteren. De transitie van de landbouw en daarmee het landelijk gebied is daarvoor urgent. Deze transitie biedt kansen om opgaven van de landbouw te verbinden met de opgaven Blauw (wateropgave) en Groen (biodiversiteit en klimaat opgave) en Rood (stedelijke opgave).

Welk resultaat willen we bereiken?
De Koersnotitie is in wezen een 'vlucht naar voren', een poging om als gemeenten en waterschappen in onze regio niet langer adhoc te reageren op wat op ons afkomt (en dat is veel) in de transitie van de landbouw maar om ons pro-actief te gaan opstellen, op basis van gedeelde ambities en op basis van wat we samen kunnen doen in plaats van ieder voor zich. Kortom, we willen regie pakken.
De notitie is een koers op hoofdlijnen die een handelingsperspectief biedt voor de betrokken overheden én agrarische ondernemers en andere direct betrokkenen. We trekken hierin samen op maar er blijft ruimte om lokaal andere keuzes te maken. De notitie dient mede als leidraad in de gebiedsgerichte aanpak.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?
1.1 Koersnotitie draagt bij aan op de Osse opgaven en uitdagingen.
Zowel beleidsmatig (landbouwvisie, gebiedsvisie buitengebied, SLA, etc.) als projectmatig (duurzame polder, herperduin, amsteleind, etc.) heeft de koersnotitie raakvlakken en levert een bijdrage om de Osse doelen te realiseren.

1.2 Geen aanvullend beleid
De koersnotitie moet niet gezien worden als investeringsagenda, programma, beslisboom of besluitmodel. Dat ligt bij de individuele overheden. Wel geven wij in deze koersnotitie aan waarin RNOB gezamenlijk optrekt en nadrukkelijk de krachten en kennis bundelt.

Wat zijn kanttekeningen, tegenargumenten of risico's?
1.1 Koersnota input voor Brabants Programma Landelijk Gebied (BPLG)
In het BPLG, de provinciale uitwerking van Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG), zal worden opgenomen waar en hoe men aan de slag wil op gebied van stikstof, natuur, water en landbouw en welke middelen daaraan worden gekoppeld. Niet gezamenlijk als regio optrekken loopt Oss het risico dat er geen gebieden en dus ook middelen beschikbaar komen voor de Osse landbouw. In Oss liggen veel kansen maar is urgentie laag ten opzichte van andere gebieden (gemeenten) o.a. vanwege ontbreken Natura 2000-gebieden.

1.2 Succesvolle lobby BPLG kan extra inzet en middelen vragen van gemeente Oss
Als opgaven en projecten in Oss worden opgenomen in het BPLG zal ook van gemeente Oss een bijdrage worden gevraagd. In eerste instantie zal dit in de lijn en binnen de begroting worden opgevangen. Mocht aanvullende capaciteit en middelen nodig zijn dat zal dit worden voorgelegd aan het college en de gemeenteraad.

Waar moeten we rekening mee houden?
a. Financiën
Werkzaamheden naar aanleiding van de koersnotitie vallen onder de reguliere RNOB werk- en jaarplan systematiek. Er zijn geen consequenties voorzien voor gemeentelijke capaciteit en middelen waar de begroting niet in voorziet.

b. Privacy
nvt

c. Communicatie
Na instemming College B&W de koersnotitie ter informatie te sturen aan de gemeenteraad.

d*. Uitvoering*
nvt

e. Overlegd met
De koersnotitie is geconsulteerd bij verschillende belanghebbenden en vervolgens geagendeerd bij het portefeuillehoudersoverleg Duurzame Leefomgeving (poho DULO) tijdens de Regiodag d.d. 7 juli 2022.

Bijlagen

- RNOB Oplegnotitie bij de Koersnotitie Transitie Landbouw op dreef
- RNOB Koersnotitie Transitie Landbouw op dreef
- RNOB Infographic Transitie Landbouw op dreef
- RNOB brief bestuurlijke kopgroep m.b.t. tekstaanpassing

Samenvatting

De notitie is een koers op hoofdlijnen voor de transitie landbouw die een handelingsperspectief biedt voor de betrokken overheden én agrarische ondernemers en andere direct betrokkenen. De notitie dient mede als leidraad in de gebiedsgerichte aanpak. De notitie sluit aan op het beleidskader en visie van de Provincie Noord-Brabant, het Rijk, de Europese Unie en de gemeente Oss.
De koers is gericht op de gebiedsgerichte transitie van de landbouw en het voedselsysteem naar kringlooplandbouw. Deze aanpak wordt nog vertaald in een praktische uitvoeringsagenda in de vorm van de reguliere RNOB werk- en jaarplan systematiek.